

Tabell E-k

Indeks for berekna utgiftsbehov for kommunane 2024

Tabellen viser samla indeks for berekna utgiftsbehov og dei ulike delindeksane, kommunane sin del av innbyggjartalet i landet per 1. juli 2023 og kommunane sin del av det berekna utgiftsbehovet i 2024. Indeks for berekna utgiftsbehov (kol. 25) blir rekna ut ved hjelp av kostnadsnøkkelen for utgiftsutjamninga med tilhøyrande kriteriedata. Sjå innleiinga og den generelle omtalen av inntektssystemet for ein nærare omtale av utgiftsutjamninga.

Første steg i utgiftsutjamninga er å berekne den einskilde kommune sin del av den totale summen på landsbasis for kvart kriterium. Deretter blir den einskilde kommunen sin del av innbyggjartalet i landet rekna ut (det vil seie innbyggjartalet i kommunen dividert med innbyggjartal i landet per 1. juli 2023).

Deretter blir det berekna ein indeks for kvart kriterium etter følgjande formel:

$$\text{Indeks}_k = \frac{\text{Kommunen sin del av kriterium}}{\text{Kommunen sin del av innbyggjarane}}$$

Ein kommune som har indeks lik 1,0 for kriteriet innbyggjarar 6–15 år har like stor del av landets 6–15-åringar som av landets innbyggjarar totalt. Ein kommune med indeks lik 1,1 for same kriterium har 10 prosent større del av 6–15 åringane enn av innbyggjarane totalt. Ein kommune med indeks lik 0,9 for same kriterium har 10 prosent lågare del av 6–15-åringar enn av innbyggjarane totalt. Indeks for berekna utgiftsbehov for kommune i blir rekna ut som eit vekta gjennomsnitt av indeksen for kvart kriterium etter følgjande formel:

$$\text{Indeks berekna utgiftsbehov}_i = \sum_{k=1}^{24} V_k * I_{ki}$$

V_k er kriterievekt for kriterium k , I_{ki} er indeks for kriterium k for kommune i .

Vekta for kvart kriterium er vist i kostnadsnøkkelen i tabellen under. Som det kjem fram av tabellen, har innbyggjarar 6–15 år vekta 0,2527 eller 25,27 prosent av den samla kostnadsnøkkelen. Det betyr at 25,27 prosent av det berekna utgiftsbehovet til kommunane på dei områda som blir dekte av utgiftsutjamninga, er knytt til talet på innbyggjarar i aldersgruppa 6–15 år.

Indeks for dei ulike kriterier er viste i kolonnane 1 til 24. Kriterier er definerte, og kriterieverdiane er presenterte, i tabell F-k.

Kostnadsnøkkel for kommunane 2024:

Kriterium	Vekt
1 Innbyggjarar 0–1 år	0,0058
2 Innbyggjarar 2–5 år	0,1348
3 Innbyggjarar 6–15 år	0,2527
4 Innbyggjarar 16–22 år	0,0241
5 Innbyggjarar 23–66 år	0,1081
6 Innbyggjarar 67–79 år	0,0605
7 Innbyggjarar 80–89 år	0,0806
8 Innbyggjarar 90 år og over	0,0403
9 Gradert basiskriterium	0,0163
10 Reiseavstand innan sone	0,0103
11 Reiseavstand til nabokrets	0,0103
12 Landbrukskriterium	0,0019
13 Innvandrarar 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0067
14 Personar med psykisk utviklingshemming 16 år og over	0,0507
15 Ikkje-gifte 67 år og over	0,0474
16 Dødelegheitskriterium	0,0474
17 Uføre 18-49 år	0,0060
18 Flyktingar utan integreringstilskot	0,0078
19 Opphopingsindeks	0,0088
20 Aleinebuande 30-66 år	0,0180
21 Barn 0–15 år med einsleg forsørgjar	0,0168
22 Låginntektskriteriet	0,0105
23 Barn 1 år utan kontantstøtte	0,0163
24 Innbyggjarar med høgare utdanning	0,0179
25 Sum	1,0000

- Kolonne 1 – Indeks for innbyggjarar 0–1 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 2 – Indeks for innbyggjarar 2–5 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 3 – Indeks for innbyggjarar 6–15 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 4 – Indeks for innbyggjarar 16–22 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 5 – Indeks for innbyggjarar 23–66 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 6 – Indeks for innbyggjarar 67–79 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 7 – Indeks for innbyggjarar 80–89 år (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 8 – Indeks for innbyggjarar 90 år og over (per 1. juli 2023)**
- Kolonne 9 – Indeks for gradert basiskriterium**
- Kolonne 10 – Indeks reiseavstand innan sone**
- Kolonne 11 – Indeks reiseavstand til næraste nabokrets**
- Kolonne 12 – Indeks for landbrukskriteriet**
- Kolonne 13 – Indeks for innvandrarakar 6–15 år, ekskl. Skandinavia**
- Kolonne 14 – Indeks for personar med psykisk utviklingshemming, 16 år og over**
- Kolonne 15 – Indeks for ikkje-gifte 67 år og over**
- Kolonne 16 – Indeks for dødelegheitskriteriet**
- Kolonne 17 – Indeks for uføre 18–49 år**
- Kolonne 18 – Indeks for flyktingar utan integreringstilskot**
- Kolonne 19 – Indeks for opphopingsindeksen**
- Kolonne 20 – Indeks for aleinebuande 30-66 år**
- Kolonne 21 – Indeks for barn 0-15 år med einsleg forsørgjar**
- Kolonne 22 – Indeks for låginntektskriteriet**
- Kolonne 23 – Indeks for barn 1 år utan kontantstøtte**
- Kolonne 24 – Indeks for innbyggjarar med høgare utdanning**
- Kolonne 25 – Indeks for berekna utgiftsbehov**

Vekta gjennomsnitt av kolonnane 1 til 24. Talet blir vidare nytta i tabell A-k, kolonne 1.

Kolonne 26 – Del av innbyggjarar totalt, per 1. juli 2023 (promille)

Kolonne 27 – Del av berekna utgiftsbehov (promille)

Kommunen sin del av totalt berekna utgiftsbehov. Kolonnen blir rekna ut ved å multiplisere kommunen sin indeks for berekna utgiftsbehov (kol. 25) med kommunen sin del av innbyggjarane (kol. 26).